

S SODOBNO RUSKO POEZIJO MIMOGREDE... DNEVNIŠKI ZAPIS AVGUSTA 2010

Vladimir Gajšek

V Rusijo, iz Rusije...

V svetovni poeziji teče pesem skozi grla in srca narodov... [Sodobna ruska poezija](#) (predgovor: Dimitrij Kuzmin, prevod: Jelka Ciglencečki, Veronika Dintinjana, Milan Jesih, Andreja Kalc, Veronika Sorokin, Jana Puterle Srdić, fotka na naslovnici: Andrej Revjakin, urednik: Brane Mozetič, Center za slovensko književnost, zbirka Aleph 142, Izid knjige je podprla Javna agencija za knjigo Republike Slovenije/JAK RS, Ljubljana, 2010, 236 str.)... Vabilo na literarni večer in tiskovno konferenco ob izidu Sodobne ruske poezije me je našlo nekako pripravljene... Spomnil sem se, kako je nekoč neki, mislim, da se je pisal Kozlov ali kako, možiček, glavni sovjetski ideolog, govoril, kakor da ima kol v riti, o nalogah ne le sovjetskega, ampak celo slovenskega in seveda jugoslovanskega pesništva... - takrat pa sem tudi jaz nekoliko zviška pogledal hohštaplerčka, ki se je kakor besedaveljsko znašal nad svobodo pesništva ter sem mu nekaj krepkih zabrusil, na kar pa je odgovarjal – sestankovalno itak privajeno, zviška in »diplomatsko«... Tokrat, sem si rekel, bo drugače.

Le koliko centrov imamo – poleg centralnega živčnega sistema, ne res? Občinski centri za socialno delo, Radio Center itd., tu je med drugimi še preplačani, diplomatsko podloženi Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ki mu pred/stoji onle pisec raznovrstnih podrejenih ob/razložitev Marko Stabej, ki bi od njega zahteval, naj kar vrne svoj doktorat, ko spodbuja šarlatane, da uspevajo v denarju in slavi, medtem ko se tako imenovani Oddelek za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ali financirajoče Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Republike Slovenije itak požvižgata kakor balkanoidno

sčefurjeno in jugofirersko na besedno umetnost! – in prav ta Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik menda ni od včeraj, priporočljivo je menda za kratko zgodovino klikniti TUKAJ... - in že stoji pred vrati – hišnik? zadaj pa enkavedejevci, gestapovci ali udbovci in miličniško ljudsko oboroženo spremstvo? kaj pa če je pred vrati znenada eksekutor, ki ti pusti, potem ko ti zapleni vse premoženje – vsaj mobilni v sčefurjeni Ljubljani? Prihajajo mar res s Kongresnega trga12, SI-1000 Ljubljana... - ali odkod že? Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik in čefurščina, to je srbohrvaščina ljubljansščina, koliko denarja bodo še nasuli v malhe ali na bančne račune nagradno vsakršnim šarlatanom in zbebljenim povzpetnikom? Kako je že bilo s to centralnostjo, ko sem v kleti na Miklošičevi 4 govoril pred diplomatskim zborom, da preveliko sredstev iz proračuna namenjajo isti istim...! Vedel sem, kako preigravajo drug drugega, le da potujejo na tuje, tudi v Rusijo, koder uživajo, »naši«, da potlej nakracajo nekaj strani ali manj o svojem bivačem trenutku prav tam.

Ampak tokrat sem pomišljal vendarle nekako na druge reči, kajti primarnost odnosov ali dvo/govora je bila scela porušena, kakor v kakem krulincavem svinjaku in v svinjski kultpolitični kuhinji. Že prej sem prišel v prostore našega pisateljskega društva... Vse je bilo: prazno, v polmraku, in če bi se našli kakšni nepridipravi, bi lahko odnesli iz sob..., iz pisarnic... slike? Se mi ni sanjalo, da sem ugledal onkraj zdajšnjega društvenega predsednika: sam je nekaj pisaril kakor legende, torej to, kar je treba brati, polastil se je Jenka z njegovo nagrado kar dvakrat, med somišljeniki drhalnega pajdaštva namreč, nato je bil nagrajen z neko Veroniko – morda je nastopna maskota Veronika Deseniška, druga žena Friderika II. Celjskega (poroka leta 1424 ali 1425), preganjana zaradi napeljevanja svojega bodočega moža, naj umori svojo soprogo Elizabeto Frankopansko, sicer na čarovniškem procesu oproščena, a justificirana – istoimenska drama Otona Župančiča, opera slovenskega skladatelja Danila Švare in Veronikina nagrada...; tudi sramotne Prešernove nagrade je bil deležen, nič čudnega, da mu je stopilo vse to slavohlepno stremušstvo nad debel vrat... In kaj imajo take reči opraviti z rusko poezijo, ki naj je »sodobna«?

Debitanti in debili, sem si rekel, ko sem pomišljal na tole med seboj spajdašeno, nagrajeno pa stremuškoljubljansko, mariborsko, celjsko, koprsko, murskosoboško in drugo meščuharstvo... in na vse te sumničavam, meni že oddavnaj znane stremuhe, ki so prenapenjali v svojem diletantrizmu, dokler niso iz zakotja povsem uspeli... Potlej sem sédel zunaj k Miri Miheličevi, stari dobri rajni prijateljici, na klopco kot društveni cerber in sem čuval hišo, pač domači dobri, ne le kitajsko astrološki Pes..., ob meni je prisedel še belolasi Franček, ki so mu tudi že bili vse zaplenili...

Ignoranti so nad nami. Nakar sta se oglasila z nekimi kakor zvitki, pravzaprav z letaki neki gospod in njega hči... - nagovorila sta me, da bi na društveni klozet pripopala tak prazen list s pisalom, tja pa naj pisateljice in pisateljice napišejo, češ kar se jim userje med kakršnimkoli izločanjem, češ – tokrat gre za nekakšno straniščno poezijo, pobudnik pa da je naravoslovec, neki Dušan Kirbiš z naravoslovnih straniščnih školjčnih okolišev..., pravzaprav ta prejema plačo kot redno zaposlen na Katedri za oblikovanje tekstilij in oblačil, v kabinetu – seveda ne klozetnem! - 6. nadstropje, na Naravoslovnotehniški fakulteti, kar se lepo zapiše, namreč na Naravoslovnotehniški fakulteti, ne res, prav učeno, Oddelek za tekstilstvo na tokrat poletni Snežniški ulici 5, 1000 Ljubljana, govorilne ure z njim pa potekajo vsak četrtek, od 11.ure do opoldne...: torej straniščna poezija? Omenil sem Vojana Kovača Chubbyja, o katerem je napisal roman Petruška, namreč Peter Božič, ki ga je mučil problem izročila in je v »zapisih iz spomina« napisal roman Chubby was here (Književna mladina Slovenije, Zbirka Aleph 9, Ljubljana, 1987, 151 str.), a to ni dveh prinašalcev svojevrstnega »sranja« ali »scanja« straniščarsko nič kaj zanimalo..., sta iz druge stroke, tako da sem nekako zaman ponavljal, da Društvo slovenskih pisateljev pravzaprav ni javno stranišče, koder bi se izdriskali z izživljanji uporabniki javnih stranišč, pa ni nič zaleglo... - sicer pa so v Trebnjem, v gostilni Martina Megliča začeli »ustvarjati straniščno poezijo« tako, kot sta storila naklepno tudi tokratna prišleka v naše društvo: namesto da bi čečkali zmazke s flomastri na stene in straniščna vrata, je gostilničar prilimal prazen letak s svinčnikom, na katerega lahko vsak piše, kar bi sicer mazal po stenah in drugod... ah, to

štrbunkanje, sprostitve v intimi! In to na dan, zvečer, 23. avgusta 2010, v ponedeljek, ko so povabili v prostore Društva slovenskih pisateljev na literarni večer - ob izidu antologije sodobne ruske poezije in sta potem nekaj svojih pesmi prebrala že omenjena gosta Festivala poezije in vina...

Milan, zdajšnji predsednik društvene zmenjenosti, tudi kdaj sestankovalno, med zarukanimi provincialnimi gumpci in samimi finimi damicami, kjer se vsi drug pred drugim prikrivajo. Ali srečujem vse več zakrknjencev označencev, preoblečencev v nekakšno ulito obleko slonove kože, kaplarčke zase, podobno kot sem jih kdaj na poligonu tam doli, ki so gnali vojsko počez čez pesek, skozi blato in psovke – kajti zdaj je tukaj aktualno enako sčefurjeno, le da nagrajeno psovanje, in to najpodlejše sorte, a z javnimi nasmehi in v spremstvu celo policijske ministrice, češ, vsi oni so s Fužin ali odkod že.

In potlej se je prikazal Milan Jesih z neko kadilno gospo v modri poletni obleki... Ko sem se Milanu približal pa mu povedal, pravzaprav sem mu bolj poskušal kaj izreči, da sta obiskala naše društvo oče in hči, ki sta obesila letak – prazen list s pisalom, da bi pisali nanj straniščno poezijo ali vsaj domislice, me je Milan osorno napuhlo zavrnil, se je osorno obregnul obme, da češ zdaj pa res nima časa, tako da sem sedel spet na klopcu zunaj k Miri Mihelič oziroma kar k znanцу Frančku... in predsednik je potlej stal pred hišnimi vrati kar sam in lep čas, strmел je predse v prazno in čisto sam, tako rekoč osamljen. Nihče ga ni več nagovoril, in ko so jeli prihajati naokoli drugi, so se strnili v gručice, predsednika pa pustili kar samega. In takrat sem še pomislil, kako je tudi že nekđaj Vojeslav Mole doživel podobno – nekoč, še pred dvema dnevoma je bil srečal prijatelja znanca na ulici, ko je bil ta kajpak brez funkcije, potem pa, ooo, prevzvišenost v nadutosti pa taka! – ga je spet pozdravil prijazno na ulici, čez kakšen dan ali dva, oni pa se je samo in le mimogrede vzvišeno namrdnil in namrgodeno se je delal, kakor da Vojeslava sploh ne opazi... In potlej je tudi tokratni napuhli in nabuhli, da ne rečem kaj sočnejšega, Milan kakor v nekakšni otrpli vojaški pozi strmел in kakor v stuporju predse, čisto nekam sam zase... In tako kar dolgo časa, saj ga noben pes še povohal ni, nadutost pa se mu tudi ravno »ljublјansko« meščuharsko ne poda, kakor se je bilo izkazalo, pa ne le v pisateljski malovernosti, pač pa nedvomno v skupni osami... Ker bi moral Milana vendarle nekako pri/po/znati še iz leta 1964-1968 in naprej, ko je pesnil še tribunaško junaško, ne pa bahaško priganjaško, kaj šele južnjaško vojaško ali pobožnjaško, kaj pa lisjaško in meščuharsko obešenjaško..., sem raje pomislil na Vodnikovo domačijo in kaj že popevka:

Péfma Na moje Rojáke

Krajnz! toja sémla je sdráva,
Sa pridne njé léga najpráva,
Polje, vinograd,
Góra, morjé,
Rúda, kupzhía,
Tebe redé.

Sa vuk fi prebrifane glave,
Pa zhédne nu terdne poftave;
Iihe te frézha,
Um ti je dan,
Najdel jo bófh, ak
Nifi safpán.

Glej ftvarniza vfe ti ponudi,
Li jemat od njé ne samudi,
Leniga zhaka

Stergan rokàl,
Palza berafhka
Prasni bokàl.
(Valentin Vodnik)

Rusi prihajajo! Rusi?! Zdaj je končno minil čas, ko se tale Milan obnaša kakor zakrknjenec, dokler bo pač predsedoval društveno, potem ko je v ptujski kakšni telovadnici osnovne šole skakal čez kožo s kakim udbaško sumničavim, ker gliha pač vkup štriha: ampak zdaj je konec tudi onga! Nič več ne bomo dokazovali ne Milanu ne drugim med seboj spajdašenim sumničavcem, kdo je kdo: kajti v tistih pijanskih in pijandurskih kakor pandurskih pajzlastih svinjarijah so nas klevetali, medtem ko so si sami prislužili ne le dobre službice, ampak tudi honorarje in vsakršne nagrade. Doživljenjska poezija, domovi pa izpraznjeni, brezdomyje polno. Nič ne pomaga to plašno strašno sprenevedanje, ki sega v zatilje z mastjo kakor svinjska vratina... in je ruska stran na slovenski, kako jezikovno spleteno iz nekih drugih besed? Reke solzà nedolžnih, ki smo požirali lastno kri, zaplenjeni mestni izgnanci in slovenski intelektualci umetniki izobčenci, ne sperejo te slinave spake, ki se zblodeno razblini v čudno togo držo. Ja, zdaj bo drugačna pela, nič več slinavo migotanje glavice znotraj zabavic in plačanih – prej partijskih – trdnjav brez kakršnihkoli preglavic! Pol uradniki, pol sebilastni pripadniki, čeladniki ne več abecedarske vojske, zakladniki lastnega blata, imenovanega govno, prikriti javni sumničavi ovdaniki, ki so se igrali meščuharstvo v službicah... brez duše, kar se jim že na nosu dvignjeno pozna! Ja, zdaj pa jaz nimam časa, da bi jim kaj pojasnjeval...

Kmalu smo se nagnetli v dvoranico..., sedel sem, kot običajno, v 2.vrsto..., obme sta sedla Tomaž Šalamun in njegova življenjska tovarišica likovnica Metka Krašovec (mimogrede me je spet spreletelo ob tem priimku nekoč zlato ljubko ime: Zlatka...). Zdaj je napovedal »program« spet sprednji Milan, ki se je kot predsednik našega društva brž seveda dal prevesti v azbuko, v rusko cirilico, povedal pa je tokrat zase, da je – ali res? – velik rusofil in je v kratkih besedah zastrl nadaljnost...ti mene – jaz tebe ali kako? Kaj pa Vladimir Gajšek? sem se spomnil na revijo *Ogonjok/ Огонёк/ Ogenjček*, in slikarja Ivana Čobala, ko je slikal mojo ameriško Christino, ko je bil svet še prosojno prozoren in so ostale skrinje celo pravljlično brez zakladov, ker še ni bilo mcdonaldsa in ne modnih oblek in obutve, ker je bil spanec prekrit z nekimi drugimi sanjami, ker so bili vsi otroci stisnjeni pozimi v razredu nekako skupaj, zunaj pa so se kepali in vreščali od enega samega mrzlega veselja, celo med snežnimi možmi in vranami na cesti, in dan predtem, se mi zdi, sem nekje bral, da so na Gradu Negova (ob 19:00?) festivalili tudi kakor v bakhantsko zoprnih Dnevih poezije in vina, kakor v sovjetiziranem sodelovanju z zavodom Kultprotur, brali pa so menda Alvin Pang iz Singapura, Jordan Scott iz Kanade, Iulian Tanase iz Romunije, zveza pa, kdo že, menda ne tisti udbaško sumničavi Lentar, ki ga zanima menstrualni cikel domače psice enako kot če ima turke njegova bivša ali zdajšnja samica... - Pričakovali smo Vida Gajška, izvršnega direktorja in urednika ter oblikovalca kulturne in znanstvene revije Intelyway - elektronski spletni medij za širjenje umetnosti, razvoj kulture in napredek ustvarjalnosti - www.intelyway.com -, pa je bil službeno odsoten, tako so fotkali neki drugi, pojavil se je celo neki možakar s snemalno kamero...

Ej, ruska poezija! Pravzaprav zgodbice o tem in onem... Jelena Fanajlova me je spominjala manj na alabastrno princesko in bolj na jantarno slovansko kraljico, tam na poti iz Rusije v berolinsko okrožje, torej na laneni trgovski poti ali na poti jantarnega srednjeveškega in prejšnjega trgovanja, medtem ko je Arkadij Dragomoščenko, ves v belem, spominjal manj na severnega medveda in bolj na domačega hrčka ruske lirike, ko je preživel peterburske noči boljševizma v samizdatu... Ko sem napisal Voroneške beležke ali Voroneške zvezke, da izrišem usodo Osipa Emiljeviča Mandelštama in žene Nadežde in obisk Anne Ahmatove prav v Voronežu..., sem trpel s svojimi literarnimi osebami, podoživljal najditelja podkve...

Šči, morda tudi boršč? O pesnicah sem že mnogo pisal, prav tako o ženskem vprašanju, ki se pojavlja prav z njimi. Jelena Fanajlova (1962, Voronež, Rusija) je končala Voroneški medicinski inštitut, česar ji nisem

pripisal niti na prvi pogled, ne bliz ne daleč, bila je urejeno površinska, prav s tem pa podobna vsem tistim tudi našim vrtnaricam, ki vedo, kaj delajo, namreč v folklorni zeleni večini zelenjave, zelenjadarstva in cvetličarstva, čeprav manj ubesedeno in bolj v gesti obmorske volje do življenja, kajpak v hrepenenjski deželi, od koder so poti vendarle v času stalinizma in naprej, vse do sesutja rdeče zvezde, vodile v gulage, v ta strašna taborišča zločina in državnega neandertalstva... In Jelena Fanajlova je končala tudi Voroneško univerzo, tam je študirala lingvistiko, vendar nisem vedel, katere avtorje: Šklovskega morda ali Vinogradova ali koga, Bahtina? kaj pa druga imena, imena, imena... - Konstantin Sergejevič Aksakov, Raisa Emolajevna Aronova, Vladimir Dahl, Vladimir Ivanovič Dalj, Jurij Valentinovič Knorozov, Dimitrij Sergejevič Lihačov, Vladimir Andrejevič Uspenski, Aleksej Aleksandrovič Šahmatov... In sploh kako je dandanes z Rusinjami, z intelektualkami, ki so še šle skozi možganske pralnice v šolah, kjer se mešajo zvrsti ali kako se že tej stvari reče, saj je 6 let zdravnikovala, nato je tudi še spet predavala na fakulteti za novinarstvo kjer je govorila o psihologiji oglaševanja, kar je že stara retorična tema, da si ne bi kdo mislil! in od leta 1995 je novinarka, dopisnica Radia Svoboda, kot sem izvedel tudi v dvoranici našega pisateljskega društva, ko je predstavila Jeleno Fanajlovo druga Jelena, namreč naša Jelka Ciglencečki, komparativistka in rusistka Jelka Ciglencečki (1980), sicer direktorica festivala Dnevi poezije in vina intakodalje, živi verjetno v Ljubljani ali kje, bolj suhljata in prijazna, s čudovitim štajersko iskrenim, a vedečnim naglasom v govorici... Jelena Fanajlova je zdaj Moskvičanka, Pesmi je objavljala ob koncu osemdesetih,

Jelena Fanajlova, koliko je 40 let ženske dušice, da se ognjeni krogotok spremeni v električno žico v možganih, znotraj možganov s halucinacijami, s prividi visokih strmečih zidov, medtem ko padajo na Čečenijo bombe, s prisluhi moskovskih hiš in peterburških verzov s Puškinom, kajti koliko ljudi iz/umira na slepo, koderkoli, celo v bolnišnicah in v ljubljanskem ali kateremkoli hospicu, saj je praznik, če imaš golo čumnato in ne pridejo eksekutorji s svojim listkom in poberejo vse, razbijejo vse, odnesejo slike in knjižnico in računalnik, v ozadju pa spiz/d/na drhal vračunajočih birokratinj, tako imenovana pravna služba in je vsak bolj papeški od samega papeža, na direktorskem mestu sredi uglasbenih mrtvih otrok, na primer z Gustlom, prijateljem Mlinarjem, se reče – Mahler, ne pa malheur, in so mediji polni tistih umetnih nasmeškov in sklenjenih ženskih rokič, ki niso kakor nikoli molile *sveti angel, varuh moj...*, samo mobiteli se oglašajo vsepočez čez ušesa, bi rekel, treba si bi bilo zapom niti vse te ksihte, ki so drnjohali odzadaj in na prijetno toplem zobali česen, da bi se čim bolje žrli med sabo, kdo da bo prvi, potlej v naglici nagih kopalnic odpojejo arijo ali kakšno mazurkasto muziko zjedenih z zobanih češenj in s češpljicami migajo sem in tja, kakor nekje v drugem slovenskem mestu, kot po cesti ali po železni cesti, naj naštejemo od A do Ž, za prebivalce in občinarje, tudi v vaški stvarnosti: Ajdovščina, Beltinci, Bled, Bloke, Bohinj, Borovnica, Bovec, Brda, Brezovica, Brežice, Benedikt, Brkini, Celje/ Celeia/ Cilli, Cerklje na Gorenjskem, Cerknica, Cerkno, Črenšovci, Črna na Koroškem, Črnomelj, Divača, Dobrna, Dobrova- Polhov Gradec, Dobrovnica, Dolenjske toplice, Domžale, Dravograd, Duplek, Gorenja vas-Poljane, Gornji grad, Grosuplje (stalno prebivališče eksekutorja), /Tezno/Hoče-Slivnica /Rače/Pragersko/, Hodoš, Horjul, Hrastnik, Hrpelje Kozina, Idrija, Ig, Ilirska Bistrica, Ivančna gorica, Izola, Jesenice, Jezersko, Kamnik, Kanal ob Soči, Kobarid, Kobilje, Kočevje, Komen, Komenda, Koper, Kostel, Kranj, Kranjska gora, Kras – Brkini, Krško, Kungota /Spodnja in Zgornja Kungota/, Laško, Lenart, Lendava, Litija, Ljubljana/ Emona/ Luwigana/ Laibach/Lubiana, Ljubno, Ljutomer, Logatec, Log Dragomer, Loška dolina, Loški potok, Lovrenc na Pohorju, Luče, Lukovica, Majšperk, Maribor/Marburg, Markovci, Medvode, Mengeš, Metlika, Mežica, Miren Kostanjevica, Mirna peč, Mislinja/tudi reka/, Moravče, Moravske toplice, Mozirje, Murska Sobota, Muta, Naklo, Nazarje, Nova Gorica, Novo Mesto/Rudolfswerth, Pesnica /tudi reka/, Piran/Pirano, Pivka, Planina, Podčetrtek, Polzela, Postojna/ Poastumia, Pivka, Podlehnik, Preddvor, Prevalje, Ptuj/Peta/Poetovio, Puconci, Radeče, Rače-Fram, Radlje ob Dravi, Radovljica, Ravne, Renče Vogrsko, Ribnica, Rogaška Slatina, Rogatec, Ruše, Semič, Sežana, Sevnica, Slovenj Gradec, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Snežnik, Solkan, Strnišče/Sternthal, Šenčur, Šentilj, Šentjernej, Šentjur pri Celju, Škofja Loka, Škofljica, Šmarje pri Jelšah, Šmarješke toplice, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Štore, Tolmin, Trbovlje, Trebnje, Trnovska vas, Trzin, Tržič, Velenje, Velika Polana, Velike Lašče, Vitanje, Vodice, Vransko, Vrhnika, Vuzenica, Zagorje ob Savi, Zreče, Žalec, Železniki,

Žiri, Žirovnica, Žužemberk, in kaj je treba tukaj v razdaljah skrajšati, kaj podaljšati, da je slovensko brezdomje vsesplošno in sčefurjeno gazdinsko in zverinsko, in kaj je s Christino v Washingtonu, njen mož igra golf in živita na visoki nogi, kamorkoli lahko telefoniram, torej tudi z žepnim telefonom, čeprav ne pri sveti maši in ne na koncertu ali med predavanji ali na tiskovni konferenci ali na okrogli mizi, sploh hrumijo spodaj pod oknom po Karlovški ves čas avtomobili in druga motorna vozila, hropejo, sopejo, tulijo..., medtem ko nekateri pesniki crkavamo v nujnih bivalnih enotah, kot se reče, nismo več v kontejnerju, koder je treba priti ob pol osmih zvečer, da dobiš ležišče, ob osmih zjutraj pa hajd hitro kamorkoli v ljubljansko počestništvo ali koderkoli, da zamrzne kri v žilah, in če se ulije jesenski dež? Koliko bedne revščine v očeh izključenih sključenih izobčencev! kakor v zavetiščih za domačeživali ali vsaj v živalskem vrtu, koder vse je bolje poskrbljeno za živad, brez samoupravljanja, a z grozo izobčenosti, medtem ko se urednice in uredniki kar nasploh dogovarjajo, koga vse da objavijo..., in kaj bi si mislil o Jeleni Fanajlovi, Mariji Galini, Nataliji Gobernevski, Faini Grimberg, Mariji /Maši Ignatjevi, Nataliji Krandijevski, Ini Lisjanski, Sveti Litvak, Irini Mašinski, Veri Pavlovi, Aleksandri Petrovi, Juliji Skorodumovi, Mariji Stepanovi, Tatjani Ščerbini ...

Ampak potem se naseli črviček za dobiček, v nekakšni romantiki slavohlepja in nadusti, ko debeli zakrknjenec stoji tam sam, na produ, toda ne ob reki, ampak v domači divjini izza še ne zgrajene ljubljanske opere in črnine bloka, v visokih poslih lastne nizkotnosti, zajebant pa tak, še brez otrok in prednikov, samosvoj, le da se mu vse izteče v pokojninsko dobo, medtem ko so mene zavrnil, ker da nimam dovolj delovnih let, ja, mi paraziti, spodbiti v prabiti Evrope, v Sloveniji kot zdravstveni samozaščiti, ker sem pač za to državo, proračun, mestno sčefurjeno in vsako drugo oblast, za gazde in gazdarice komaj kaj več kot brezposelna baraba, v nerskončni bančni limiti z nadaljnjimi deficiti, kar je neskončnost in večnost v enem, torej neka druga metafizika, ne pa kot v časih, ko sem preživeljval sebstvo sam zase, s tistimi nekaj pičlimi honorarji, a sem le preživel v eni sami strahoti nedopovedljive vsakdanjosti, med drugimi, ki so bili in ostanemo vseeno še avtorji in avtorice, čeprav nas sestavljajci mariborskih in drugih knjig izčrtajo, kakor da nas ni nikoli bilo prav tam, kjer smo začeli sploh s poiesis, mimesis, katharsis, da je bila učlovečena drama znotraj jugoboljševizma, niti nas niso nikoli, pajdaši, kakor partijski dudaši citirali, v literaturi strokovnih publikacij omenjajo namreč le svoji k svojim, tako da se je čas sprevrgel v brezčasje, naša imena v brezimnost, še grobov ne bo več, kaj šele cvetje, sveče, kaj šele solze..., in kdo je potem nekdo, sploh kdo je kdo, saj so še naše mladenke kakor zašite spodaj, lastnice neurejenih skorajšnjih pogojev in možnosti, karkoli že to pomeni, ker nikogar ne ljubijo, in jih je baje le en sam interes, zato da se gonijo bolj ideološko ali idealno s svojimi partnerji odvetniško, nič kaj kmečko, nikoli na seniku, le v zasebno najetih letalih v Italijo, v deželo pevcev s kitarami, katolikov in ljubimcev, s svojimi psički in hudički in Venerinimi grički in drugimi kosmatimi gozdički na ozemljeni ledvički, tako kot se spodobi vsaki nedevički ali pozunanjeni lepotički, večglavi himeri za vsako priložnost, kot se spodobi med nogami urejeno za jutri, zapoznelo, v kovčku za pranje denarja intakodalje, ker pač hoče tudi vsaka tovrstna ženskica ali deklinca sodelovati, če ne4 drugače, pa kot prostovoljka višješolka ali kot divja, izrinjena kreolka, kot naposled starka v zavetišču za brezdomce, zgrbančena, sicer pa v kontejnerju, tam prenočitveno z možem, ki se tudi suši kot v zelhkamri, med lastnimi kostmi in krvničkami, na cesti spet med drugimi mladičkami žrebičkami pa golobičkami pa prepeličkami pa vodičkami, kajti volja je šibka, meso še šibkejše, takole udarniško brez dela, brez stalne ali redne zaposlitve, brez zdravstvenega zavarovanja, brez pokojnine, brez vsega..., koliko ženske lirike, pa brez fotoportretov, kar takole naizust, v hipcih hude abstinence in vsake druge krize, ko saje prekrijejo sanje in narobe, ko se ukradene in izropane in državno zaplenjene reči začnejo pojavljati sprva kot senčni obrisi, potem le še kot izguba in odsotnost, brez staršev...

Garancijska doba pesmi, kdo je Valerij Brjusov brez Rusov, kdo Majakovski rdeče grofovski, In kdo je spet bil Andrej Beli, namreč v pesniški zabeli, kdo je sestavil – morda celo kdaj krvavi? - Moskovski sčjot/ Moskovski obračun, kajne, Jelena Fanajlova, kje je bil Voronež leta 1962, ko sem objavljajl v *Katedri*... in sem bil priznan genij in sem že recitiral latinsko poezijo?!

Vrlo branje je bilo preudarno površno, ko se je onkraj Urala zazrlo, poezija v ruščini in slovenskem prevodu zglebna.

Ljubljana ni pozabila na ruske prijatelje – ali pač? Saj nisem poleg sebe in Tomaža in Milana videl skoraj nikogar med pesniki... Nakar je pricipal, ves v belem, nikogaršnji in spet vsepovsodišnji kakor afnoguncasti najstnik, ki so mu rekli Arkadij Dragomoščenko (1946, Potsdam), soldaški sinko, čigar babica je kuhala vince iz črnega ribeza in je bila kakor prava kuzla, ko je pila kar s tal, ker se ji je vino razlilo iz 20-litrskega čebra, kar s tal je lizljala vino, to vino tako ali drugače pomaga pri črevesnih krčih, brez strahu torej za črevje, sicer pa je prej vsajk liter ribezovega presnega soka ali iz 1, 5 kg ribezovih jagod, 2 litrov vode, 1 kg sladkorja zmešala in pustimo stati tako dolgo, da je zavrelo..., torej ni pupcala stara le po čajnih žličkah, bilo je vina celo kot osvežilna pijača, ki jo je tudi zalila z vodo. Ampak kaj je zalilo še rusko poezijo, ko so dirjali in direndajili pesniki in pesnice, vsi izza obzorij in v stepni travi, v snegovih in ledenih puščavah čez sibirsko železniške pragove in tračnice, vsi, ki so prisostvovali in sodelovali v besedovanju skozi petje zaumja, se reče, kakor v šajtrgah malih možganov, kakor spet in znova po hodnikih možganskih vijug, drugič razelektreno skozi razgreto kri kričave svojati, ko so prepevali in molčali, izza kolektivnih javnih menz, skozi taboriščne in zaporniške kuhinje, svojat za stoletni mandat, skozi krov in sveže deske delavskih domov, ko so se polegli viharji revolucijske sile in sončnih tovarniških obratov med robnimi sencami, tako tako, s smrtno obrtjo v gulagih ali koderkoli, nikar v tovarni liričnih pilotov in vesoljskih skafandrov, niti v batiskafu potopitve vase, da bi odprli spet steklenico ne črnega ribeznega vina, ampak buteljko kipečih mehurčkov, se reče, šampanjec da bi pritekel in se izlil tudi v salonarje, skozi grla in prazne oči, ja, vsi viharniki polarniki, škarniki, kolobarniki pesništva, mimogrede po spominu od A do Ž: Georgij Viktorovič Adamovič (1892 - 1972), Bela Ahatovna Ahmadulina (1937 -), Anna Andrejevna Ahmatova (1889 - 1966), Gennadij Ajgi, Ivan Sergejevič Aksakov (1823 - 1886), Konstantin Sergejevič Aksakov (1817 - 1860), Margarita Josifovna Aliger (1915 - 1992), Inokentij Fjodorovič Annenski (1855 - 1909), Nikolaj Nikolajevič Asejev (1889 - 1963), Orest Arsenjevič Avdikovski (1843] - 1913), Eduard Bagricki, Konstantin Balmont, Jevgenij Baratinski, Konstantin Batjuškov, Andrej Beli (1880 - 1934), Aleksander Blok, Valeri Brainin-Passek (1948 -), Valerij Jakovljevič Brjusov (1873 - 1924), Josip Aleksandrovič Brodski (1940 - 1996), Ivan Aleksejevič Bunin (1870 - 1953), Marina Ivanovna Cvetajeva (1892 - 1941), Vasilij Čepeljev, Kornej Ivanovič Čukovski (1882 - 1969), Jurij Markovič Danielj (1925 - 1988), Gavrila Deržavin, Afanasij Fet, Vasilij Vasiljevič Gippius/ Hippius (1890 - 1942), Zinaida Gippius/Hippius, Gleb Gorbovski, Apollon Grigorjev, Nikolaj Stepanovič Gumiljov (1866 - 1921), Jevgenij Vladimirovič Haritonov (1941 - 1981), Vladimir Gavrilovič Haritonov (1920 - 1981), Daniil Harms, Velimir Hlebnikov, Vladislav Felicjanovič Hodasevič (1886 - 1939), Georgij Vladimirovič Ivanov (1894 - 1958), Vjačeslav Ivanovič Ivanov (1866 - 1949), Sergej Aleksandrovič Jesenin (1895 - 1925), Jevgenij Jevtušenko, Vasilij Kamenski, Nikolaj Kljujev, Mihail Koljcov, Ivan Krilov, Aleksej Kručonih, Aleksander Kušner, Dimitrij Kuzmin, Mihail Aleksejevič Kuzmin (1872 - 1936), Mihail Jurjevič Lermontov (1814 - 1841), Jurij Levitanski, Mihail Vasiljevič Lomonosov, Mihail Leonidovič Lozinski (1886 - 1955), partijsko zavedni Vladimir Vladimirovič Majakovski (1893 - 1930), Mati Marija (1891 - 1945), Leonid Martinov, priljubljeni kakor judovsko-ruski, v gulagu izginuli Osip Emiljevič Mandelštam (1891 - 1938), Junna Moric, Vladimir Ivanovič Narbut (1888 - 1938), Nikolaj Nekrasov, Bulat Okudžava, Jurij Karlovič Oleša (1899 - 1960), stvarno zasanjani med ržjo in vlaki Boris Leonidovič Pasternak (1890 - 1960), Marija Petrovih, genijalno romantični ljubimec in cigansko vzneseni Aleksander Sergejevič Puškin (1799 - 1837), Kondratij Rilejev (1795 - 1826), Robert Roždestvenski, Arsenij Rovinski, Nikolaj Mihajlovič Rubcov (1936 - 1971), David Samojlov, Andrej Sen-Sen'kov, Igor Severnjanin, Nika Skandiaka, Aleksander Skidan, Boris Slucki, Vladimir Solovjov, Fjodor Kuzmič Szologub (1863 - 1927), Viktor Sosnora, Aleksander Sumarokov, Varlam Šalamov, Vadim Šefner, Arsenij Tarkovski, Nikolaj Tihonov, Fjodor Tjutčev, Aleksander Tvardovski, Konstantin Konstantinovič Vaginov (1899 - 1934), Dimitrij Vladimirovič Venevitinov (1805 - 1827), Jevgenij Vinokurov, Vladimir Nikolajevič Vojnovič (1932 -), Maksimilijan Vološin, Andrej Voznesenski (1933 - 2010), Nikolaj Zabolocki, Mihail Aleksandrovič Zenkevič (1886 - 1973), Peter Vladimirovič Žukovski (1824 - 1896), Igor

Žukov, Vasilij Andrejevič Žukovski (1783 – 1852) idr. Pogrešal sem morda vonj po trti, ki jo obdeluje, reže, neguje, rigola pesnik intimist, otroški pesnik in prevajalec, esejist, urednik, danes aktivni upokojenec, vedro dolenski, a že ščegetavo tudi kraško humorni Tone Pavček (29. september 1928, Šentjurij pri Mirni Peči, leta 1953 je skupaj s Kajetanom Kovičem, Janezom Menartom in Cirilom Zlobcem izdal Pesmi štirih) in po novem novorevijaš prevajalec, rusist, literarnozgodovinski pisec, publicist, literarni kritik, urednik in ugankar Drago/Dragomil Bajt (7. februar 1948, Ljubljana), in kje je šele prijatelj Ivan Mesiček - ki je pisal o Ksaverju Mešku (1966), nato se je razjokal spolno potreben v nekakšni Legendi o Anki ali Lepoti greha, se kot slavist na srednji šoli ukvarjal s Temelji humanistične etike, znašel se je celo Na duhovnih razpotjih časa, naposled pa zašel z neko Anastazijo med Zveneče cedre tajge, še Na stopnicah k uresničenju, in kolikokrat sva med drugim govorila tudi o ruskih pesnikih in pisateljih – Kalki, in kdo je prevajalka Tereza Markelj? Tokrat pa je, kot rečeno, tudi Arkadija Dragomoščenka predstavila in brala prevajalka Jelka Ciglencečki v že kar kakor zatohli dvorani pisateljskega društva... in smo izvedeli v kratkem, da je ta ruski pesnik odraščal sicer v Ukrajini, v mestu Vinica, kjer je študiral na Pedagoškem inštitutu, se potlej preselil v Leningrad, kjer je študiral na Fakulteti za gledališče na Leningrajskem inštitutu za gledališče, glasbo in kinematografijo in bil menda res podtalni ilegalec, sicer je še vodil literarni oddelek peterburškega mladinskega gledališča Iguana, pisal za časopis Peterburg na Nevskem, bil član uredništva časopisa Komentarji, prevajal sodobne ameriške pesnike, med drugimi: John Ashbery, Lyn Hejinian, Elliott Weinberger... In kdo vse naj so slovensko pišoče Veronika Sorokin, Jana Putrle Srđić, Andreja Kalc in Veronika Dintinjana, ni bilo več vprašljivo.

Antološka [Sodobna ruska poezija](#) je predstavitev resnih težav, kakor je bil zapisal na 5. str. omenjene publikacije Dimitrij Kuzmin, na nas pa je, med rusko poezijo in poezijo Rusije res najdemo vrzel kot tisto brezno, ki nas vpotegne nekako še med rusko cirilične pesniške osebe celo v 21. stoletju, ko se tudi Rusi zdaj sklicujejo na Uliksa, ki da je Osvobojeni Uliks/es, iz leta 2004, ki predstavlja kar 244 pesniških oseb iz 26-ih držav... Lirski subjekt se nikakor ni izgubil, le če pomislim na Tatjano Stanič in ugotovke o migljavih meščuharskih kakor stilističnih postopkih in rimanih čopkih in lirično zafrkantsko scmuzanih snopkih, če ne drugje, pa v jesiharski pesnikovalski maniri, ali z Danušo Skapin bolj nekako v jesiharski dramatik malomeščanov ljubljanskih... In Dimitrij Kuzmin naj bi pravil celo o tej ruski poeziji med drugim še sam, kot je vabljivo vabilno bilo navedeno: »Sicer pa sem hotel prikazati čim širšo in raznoliko podobo (z izjemo avtorjev, ki se jih nikakor ne da prevesti v drug jezik – na primer tistih, ki svoje verze gradijo na navzkrižju podobno zvenceh, a pomensko različnih besed). To se tiče tudi razpršenosti generacij (avtorji v knjigi so razvrščeni po starosti, kar pomeni, da je med prvim in zadnjim pesnikom v zborniku skoraj petdeset let starostne razlike) in geografije (hkrati z očitnima Moskvo in Peterburgom so v antologiji predstavljeni tudi Rim, Pariz, New York, Kopenhagen, Riga, Jekaterinburg na Uralu in majceni Minusinsk v daljni Sibiriji – sicer pa je iz biografije avtorjev razvidno, da so se pravzaprav tudi moskovsko-peterburški pesniki znašli v prestolnicah iz vse nekdanje SSSR). Prav tako se med zastopanimi avtorji zelo veliko razlik kaže tudi v sami vsebini pesniškega izražanja – čeprav nad samimi razlikami, kot se v življenju pogosto dogaja, prihajajo na površje še toliko pomembnejše podobnosti.« Nič več kakšna mistika mužikov, ruski fenomen Anastazije in sibirske cedre...

Državno pesništvo? Na koncu koncev sem vprašal Jeleno Fanajlovo in Arkadija Dragomoščenka, kako da je bilo s pridobitvijo vizuma v potni listini, da sta pripotovala v Slovenijo. Opazil sem, da je v društveni dvorani nekaj pobledele od zadrege. Do besede Arkadiju Dragomoščenku in Jeleni Fanajlovi nikakor ni pustila tokratna moderatorka in bralka Jelka Ciglencečki, sama se je postavila za strokovnjakinjo potnolistnih in državnopotnih vprašanj, posebej morebiti še v mednarodnih odnosih... in seveda ji je brž priskočil na pomoč tudi predsednik Milan, ki je govoril nekaj o državni birokraciji... - a niti besedice o skupnem stališču Sveta Evropske unije - 2007/121/SZVP, z dne 19. februarja 2007, o spremembi in podaljšanju Skupnega stališča 2004/179/SZVP o omejevalnih ukrepih proti vodstvu pridnestrške regije Republike Moldavije... In v obratni smeri, kakšna bi bila Moja pot v Rusijo?

Kot nekoč Miroslav Krleža... ali vsaj Anton Aškerc... Pravi odgovor najdem drugje.

... Veleposlaništvo Ruske Federacije, Tomšičeva ulica 09, 1000 Ljubljana, Slovenija, Telefon.: 01 425 68 80, 01 422 49 20 (oddelek za vizume), Telefaks: 014254141, Uradne ure: ponedeljek, sreda in petek, od 08.30 do 11.00 ure;

Za izdajo vizuma potrebujemo obrazec-vprašalnik, fotografijo, potni list-voucher pooblaščne slovenske in ruske agencije + visa support (hotelska rezervacija overjena na ministrstvu za zunanje zadeve), v primeru službenega potovanja pismeno vabilo, overjeno na ministrstvu za zunanje zadeve ruske federacije. Če vabilno pismo nima referenčne številke, se priloži originalo vabilno oz. garantno pismo. Stroški posredovanja so 18€ na potni list.

Delovni dnevi so ponedeljek, sreda in petek. Cene vizumov so: izdelava v 3eh dneh = 70 €; izdelava v 10ih dneh = 35€. Vizum velja glede na vabilno pismo oz. hotelsko rezervacijo do 30 dni (v primeru vizuma za 6 mesecev ali 1 leti je potrebno original overjeno vabilno pismo). Z letnim vizumom ste lahko v državi do 90 dni, vstopiti je potrebno v roku pol leta od izdaje vizuma.

Za pridobitev vizuma potrebujete povabilno/garantno pismo, ki ga lahko pridobite od hotela/hostla v katerem boste prebivali, ali pa preko nekaterih internetnih strani:

<http://www.visahouse.com>, <http://www.visatorussia.com/russianvisa.nsf>, <http://waytorussia.net/Travel/VisaSupport.html>
Povabilno – garantno pismo Vam pošljejo po e-pošti, kar na veleposlaništvu velja za verodostojno pošto. Stroški garantnega pisma se gibljejo okoli 35€.

Vizum registrirate v treh dneh od prihoda v Rusijo. To storite v hotelu, na turistični agenciji, na policijski postaji ali pošti.

O vizumu... »Koliko stane? - Cena je odvisna od roka izdelave in količine vstopov, od 90 do 150 EUR.« / »Kolikšna je veljavnost? - Veljavnost se veže na datuma potovanja, vendar največ 30 dni.« / »Koliko vstopov v državo? - Največ 2 vstopa.« / »Koliko časa traja da se jo dobi? Od 4 - 5 delovnih dni do 10 delovnih dni.« / »Kaj je potrebno predložiti? Potni list, sliko, izpolnjen vprašalnik«. / »Kako je za tranzit (npr. letimo iz Munchna do Moskve in naprej za Ulan Baator-Mogolija. Ena karta, isti letalski prevoznik? Odvisno od letališča, na katerega priletite in s katerega odletite, če je isto - lahko ostanete v mednarodnem območju, če je drugo, pa potrebujete tranzitno vizo.«

Ko smo se potlej v sejni sobi pisateljskega društva pogovarjali med seboj nevezano, sem se seznanil z drugimi imenitnimi osebami, med njimi tudi z Američanko pesnico... Milan je bil spet gorenjski šufta: privoščil je gostjam in gostom po literarnem nastopu in pogovoru le liter običajnega trgovinskega refoška, drugače pa smo lahko pili ustekleničeno vodo in sokove iz tetrapaka. Kaj se skriva torej izza tiste društveno funkcionske nadutosti? Nikar banketni kanapeji ali kaj drugih vin ob »dnevh vina in poezije«, vsaj ne v Ljubljani... In tudi pri Mikiju na Tomšičevi 12, Ljubljana, I. nadstropje, je zaprto: dopustniško. Ah, gospe Oli sem izrekel sožalje, ker je naš Miki umrl... Katera mesta mora videti človek, da bi umrl koderkoli? Zakaj?